

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан факультету
педагогіки і психології
Олефіренко Т. О.

(підпис)

« _____ » _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

Психологія мотивації поведінки та діяльності людини
(назва дисципліни)

освітнього рівня	магістр (1,9)
галузі знань	05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності	053 Психологія

Шифр за навчальним планом ЗП04

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми _____ затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова «___» _____ 20___ року, протокол № ____ .

Розробники програми: **канд. психолог. наук. доц. Дубініна К.В.**

.

Затверджено на засіданні кафедри психології і педагогіки

«___» _____ 20___ року, протокол № _____

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Лапченко І. О.
(прізвище, ініціали)

I. Опис дисципліни
Шифр за навчальним планом ЗП04

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 05 соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів –3		<u>Методи навчання</u> Використання методів самостійної роботи студентів по осмисленню та засвоєнню матеріалу – самостійний пошук інформації, підготовка доповідей, написання рефератів. Використання прийомів щодо проблемного викладення матеріалу: формулювання пізнавальної задачі, порівняння різних точок зору та різних підходів. Дистанційна ф. н.
Спеціальність 053 Психологія	Загальна кількість годин -90		
Освітній рівень магістр (бакалавр/магістр)	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
	Лекції:		
Нормативна/вибіркова	Практичні заняття:		
	Семинарські заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 2021	Індивідуальна робота:		<u>Форми поточного контролю</u> Виконання завдань для самостійної роботи студентів
Семестр 2	9		
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: - самостійна робота	81		Форма підсумкового контролю Залік
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - Українська	1/3	1/6	

Предмет вивчення навчальної дисципліни – мотиваційна сфера особистості.

Міждисциплінарні зв'язки: психологія загальна, вікова, соціальна, основи психоконсультації та психокорекції, експериментальна психологія, основи психотерапії, диференційна психологія.

Мета вивчення дисципліни “Психологія мотивації поведінки та діяльності людини” – полягає у поглибленні знань з психології мотивації різних видів поведінки та діяльності людини, формуванні вміння діагностувати особливості мотиваційної сфери особистості на різних вікових етапах і власному мотивуванні та клієнтів до змін в умовах надання психологічних послуг.

Завдання дисципліни «Психологія мотивації поведінки та діяльності людини»: ознайомити студентів з сучасним етапом розвитку психології мотивації, теоріями мотивів та мотивації, мотивації різних видів поведінки та діяльності, з методологічним забезпеченням психологічного дослідження мотивації; навчити методології, процедури і низки методик активного мотивування та самомотивування до змін в умовах надання психологічних послуг.

II. Основні програмні результати навчання та компетентності, які вони формують:

Програмні результати навчання	Компетентності
<p>ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.</p> <p>ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.</p> <p>ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.</p> <p>ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.</p> <p>ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПР14. Здатність будувати (розробляти): різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини: технології ігromodelювання, технології психоконсультування, психокорекційні технології..</p>	<p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності</p> <p>СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.</p> <p>СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p>

	<p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p> <p>СК11. Здатність будувати різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини: технології ігromodelювання, технології психоконсультаування, психокорекційні технології, технології розвитку аутокомпетентності.</p>
--	--

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредита ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна(вечірня) форма навчання)				
		Аудиторні	Індивідуальна робота			СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні	Семінарські	СРС
Модуль 1. Теоретичні та прикладні проблеми психології мотивації											
1.	Вступ до курсу психологія мотивації поведінки та діяльності людини	1	1			3					
2.	Вітчизняні та зарубіжні теорії мотивації	2	2			20					
3.	Вікова динаміка мотиваційної сфери.	2	2			14					
4.	Діагностика мотиваційної сфери особистості	1	1			15					
5.	Методи та прийоми розвитку мотиваційних тенденцій.	1	1			13					
Модуль 2. Мотивація різних видів поведінки та діяльності											
6.	Мотивація різних видів поведінки та діяльності	2	2			16					
Разом:		9	9			81					

IV. Зміст дисципліни

Теми та зміст лекцій для самостійного опрацювання

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст
1. 1.1	<p>Змістовий модуль 1. Теоретичні та прикладні проблеми психології мотивації</p> <p>Тема 1. Теорії мотивів та мотивації в зарубіжній та вітчизняній психологічній науці та практиці.</p> <p>Компоненти психологічної структури мотиваційної сфери людини. Мотиваційні змінні: потреби, мотиви, цінності, цілі, потяги, емоції, інтереси, установки, аттїюди, прагнення. Потреба як внутрішній стимул активності людини. Потреба як стан, властивість і процес. Мотив як одиниця аналізу мотиваційної сфери особистості. Зв'язок мотивації і діяльності (А.Н.Леонтьев). Підходи до визначення поняття «мотивація». Основні проблеми психології мотивації: змістова класифікація мотивів; генезис мотивів; вимір мотивів; виявлення ситуаційних умов актуалізації мотивів; зміна, відновлення та післядія мотивації; мотиваційний конфлікт і загальна цілеспрямованість діяльності; опосередковують процеси саморегуляції і аналітична реконструкція мотивації; дієвість мотивації (Х. Хекхаузен, Д.Аткінсон, К.Альдельфер, Д.МакКлеланд). Модальність мотивів. Усвідомленість мотивів. Внутрішні і зовнішні мотиви. Довільність мотивації (В.А.Іванніков). Функції мотивації. Психологічні механізми розвитку мотивації (В.К.Вілюнас). Мотив і мотивація як гіпотетичні конструкти (Х. Хекхаузен). Генетичні зв'язки різних видів мотивів.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-2, 4-6, 17,24- 25 ,27-29, 34-35,49- 51, 53-55,57-60.</i></p>
1.2	<p>Тема 2. Онтогенетичні аспекти мотивації і структури мотиву</p> <p>Особливості мотивації особистості у немовлячому періоді. Онтогенетичні аспекти мотивації у період раннього дитинства (1 – 3 роки), дошкільного дитинства, молодшого, середнього, старшого шкільного віку. Особливості мотивації дорослих. Домінуючі потреби у різні вікові періоди. Вікові зміни спрямованості особистості. Онтогенетичний розвиток інтересів. Вікові особливості відображення структури мотиву в свідомості..</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-2,7, 9,11, 16-17, 26, 33-36, 46, 48, 62-63.</i></p>
1.3	<p>Тема 3. Методологія емпіричного дослідження мотивації різних видів</p> <p>Основні напрямки в дослідженні проблем мотивації: теорія інстинктів, когнітивна психологія, психологія особистості, психологія навчання, психологія активації. Експериментальна та неекспериментальна стратегії дослідження мотивації різних видів. Психодіагностичні методики дослідження мотивації різних видів (професійної, навчальної, самовизначення, саморозвитку, створення сім'ї тощо). Експериментальні плани у дослідженні мотивації. Кореляційні та кроскультурні дослідження мотивації. Організація психологічного експерименту як індивідуально-дослідна робота у психології мотивації. Ситуація вибору як ключова складова у емпіричному дослідженні мотивації. Порівняльний аналіз даних у дослідженні зовнішньої та внутрішньої мотивації, мотивації на успіх та уникнення невдач.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-2,10, 13-14, 19-20,23,30,32,35-42,52,59.</i></p>

1.4	<p>Тема 4. Практикум розвитку навичок мотивування особистості</p> <p>Основні напрямки роботи психолога з розвитку мотиваційної сфери. Особливості розвитку мотивації у різних вікових групах. Мотивуючі чинники діяльності. Спеціальні прийоми розвитку мотивації . Мотиваційний тренінг. Техніки роботи з мотиваційними структурами. Прийоми та техніки мотивування клієнта в психотерапевтичному просторі. Психоаналітичний підхід. Гуманістичні та екзистенційні погляди на мотивацію клієнта. Страх змін як основа мотивації. Гештальттерапія про мотивацію клієнта в ситуації «тут і тепер». Арт-терапевтичні засоби стимулювання до активності. Коучинг в роботі з важкими клієнтами. Вербальні засоби мотивування: метаможелювання та Мілтон-модель ведення бесіди. Розвиток навичок самомотивації практичного психолога</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-3, 7-8, 16-18, 21, 26, 46, 48, 54, 59, 63.</i></p>
2	<p>Змістовий модуль 2. Мотивація різних видів поведінки та діяльності</p>
2.1.	<p>Тема 5. Мотивація просоціальної і девіантної поведінки</p> <p>Мотивація спілкування. Мотивація нормативної поведінки. Мотивація допомоги та альтруїстичної поведінки. Мотивація сімейного життя. Мотивація самовдосконалення. Мотивація політичного вибору виборцями. Мотивація читацької діяльності. Мотиви інтелектуальної міграції.</p> <p>Загальні уявлення про девіантну поведінку та її причини. Мотивація агресивної поведінки людини. Мотивація егресивної поведінки. Мотивація злочинної (делінквентної) поведінки. Мотиви аддиктивної поведінки. Мотиви суїцидальної поведінки.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-2, 4-6, 9, 17, 25, 28, 31, 34, 50, 56-57.</i></p>
2.2.	<p>Тема 5. Мотивація навчальної і професійної діяльності</p> <p>Мотивація навчальної діяльності у школі. Формування мотивів навчальної діяльності школярів. Мотивація навчальної діяльності студентів. Мотивація трудової діяльності. Мотиви педагогічної діяльності. Особливості мотивації наукової діяльності. Особливості мотивації підприємницької діяльності і мотивації споживача. Мотивація навчально-фізкультурної і спортивної діяльності.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-2, 4, 11,16,21,23,26,39,46,48,60-63.</i></p>

4.2. Плани індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ до курсу психологія мотивації поведінки та діяльності людини	1
2.	Вітчизняні та зарубіжні теорії мотивації	2
3.	Вікова динаміка мотиваційної сфери.	2
4.	Діагностика мотиваційної сфери особистості	1
5.	Методи та прийоми розвитку мотиваційних тенденцій.	1
6.	Мотивація різних видів поведінки та діяльності	2
	Разом:	9

Структура індивідуальних занять

1. Ознайомлення з темою індивідуального заняття, надання певного лекційного (теоретичного) матеріалу, обговорення змісту теоретичної теми, самостійного його опрацювання, самостійного опрацювання додаткової літератури до теми.

2. Робота із завданнями для самостійної роботи згідно теми індивідуального заняття.
3. Обговорення рефератів та інших видів завдань заняття.
4. Виконання завдань для самостійної роботи.

Зміст завдань до індивідуальних занять

Тема 1 Вступ до курсу психологія мотивації поведінки та діяльності людини (1 год.)

Зміст

1. Ознайомлення студентів з темами лекцій для самостійного опрацювання.
2. Ознайомлення студентів з темами, структурою і змістом завдань до індивідуальних занять.
3. Ознайомлення студентів із змістом завдань та формою звітності їх самостійної роботи при вивченні дисципліни.
4. Ознайомлення студентів із формами і методами підсумкового контролю.
5. Ознайомлення студентів із розподілом балів за поточну їх успішність при вивченні дисципліни.
6. Ознайомлення студентів із основними й допоміжними інформаційними джерелами для вивчення курсу.

Тема 2. Вітчизняні та зарубіжні теорії мотивації (2 год.)

Зміст

1. Основні напрямки розвитку теорій мотивації у вітчизняній та зарубіжній психології.
2. Філософсько-психологічна концепція С.Л. Рубінштейна.
3. Мотивація та емоції у теорії діяльності О.М. Леонтьєва.
4. Проблема розвитку мотивації дитини у працях Л.І. Божович.
5. Б.І. Додонов про мотивацію.
6. Динамічна теорія мотивації К. Левіна.
7. Теорія ієрархії потреб А. Маслоу.
8. Емпіричні дослідження мотивації у вітчизняній науці.
9. Теорія внутрішньої мотивації.
10. Мотивація у транзактному аналізі та інших рольових концепціях.
11. Концепція Х.Хекхаузена.
12. Дослідження Д.Макклелланда та Дж.Аткінсона.
13. Основні класифікації мотивів (підхід М.Ш.Магомед-Емінова, В.Хеннінга, Е.Дісі).
14. Мотивація у неокласичній теорії управління. Е. Мейо, Г. Зіммель, Ч. Кулі.
15. Двофакторна теорія мотивації Ф.Герцберга.
16. Теорія мотивації К.Альдерфера (ERG).
17. Теорія «Х» і теорія «У» Д.Мак-Грегора.

Рекомендовані інформаційні джерела

Базова

1. Вилюнас В. К. Психологические механизмы мотивации человека. - М.: МГУ, 1990. – 288с.
2. Занюк С.С. Психологія мотивації та емоцій: Навч. посібник для студентів гуманіт. факультетів ВНЗ. - Луцьк: Ред.-вид. відд. Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 1997.- 180с.
3. Занюк С.С. Психологія мотивації: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2002. - 304с
4. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы. – СПб. : Питер, 2000. – 512с. : ил. – (Мастера психологии).
5. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. - СПб.: Питер, 2002. – С. 465- 472, 551- 554.

Допоміжна

1. Батулин Н. А. Влияние успеха и неудачи на функциональное состояние человека // Вопросы психологии. – 1984. – № 5. – С. 131-136.
2. Бибрих Р. Р., Орлов А. Б. Мотивация и целеобразование в поведении с закономерным и случайным исходом // Вопросы психологии. – 1985. – № 1. – С. 167-174.
3. Изучение мотивации поведения детей и подростков / под ред. Л. И. Божович и Л. В. Благоннадежиной. – М. : Педагогика, 1972. – С. 7-44.
4. Васильев И.А., Магомед-Эминов М.Ш. Мотивация и контроль за действием. – М.: Изд-во МГУ, 1991. – 144с.
5. Гордеева Т. О. Психология мотивации достижения. – М. : Смысл : Академия, 2006. – 336 с.

6. Зейгарник Б. В., Холгоморова А. Б., Мазур Е. С. Саморегуляция поведения в норме и патологии // Психологический журнал. – 1989. – Т. 10, № 2. – С. 122-132.
7. Имедадзе И.В. проблема полимотивации поведения // Вопросы психологии. – 1984. - №6. – с. 87-94.
8. Леонтьев А. Н. Потребности, мотивы и эмоции. - М., 1971.- С. 13 – 20, 23 – 28, 35 – 39.
9. Леонтьев Д. А. Психология смысла : природа, строение и динамика смысловой реальности. – 2-е изд., испр. – М. : Смысл, 2003. – 486 с.
10. Мильман В.Э. Внутренняя и внешняя мотивация учебной деятельности // Вопр. психол., 1987. - №5.
11. Москвичев С. Г. Мотивация, деятельность и управление. – К. ; Сан-Франциско : Light Press, 2003. – 492 с.
12. Москвичев С. Проблемы мотивации в психологических исследованиях. – К.: Наукова думка, 1975. – 143 с.
13. Проблемы мотивации общественно полезной деятельности школьников : сб. науч. тр. / редкол. : Д. И. Фельдштейн (отв.ред.) [и др.]. – М. : Изд-во АПН СССР, 1984. – 160 с.
14. Степанский В. И. Влияние мотивации достижения успеха и избегания неудачи на регуляцию деятельности // Вопросы психологии. – 1981. – № 6. – С. 59-74.
15. Файзуллаев А. А. Мотивационная саморегуляция личности. – Ташкент : Фан, 1987. – 134, [2] с.
16. Чирков В.И. Самодетерминация и внутренняя мотивация поведения человека // Вопр. психологии, 1996. – №3. – С. 116-132.

Тема 3. Вікова динаміка мотиваційної сфери (2 год.)

Зміст

1. Проблема розвитку мотивації дитини.
2. Особливості мотиваційної сфери немовлят.
3. Мотивація в період раннього дитинства.
4. Мотивація дошкільників.
5. Роль мотивації у розвитку молодших школярів.
6. Особливості мотивації підлітків.
7. Розвиток мотивації у період юності.
8. Особливості мотивації дорослих.

Рекомендовані інформаційні джерела

Базова

1. Дмитренко А.К. Мотиваційні та світоглядні аспекти вибору професії психолога // Практична психологія та соціальна робота. - 2002. -№4.-с. 31-33.
2. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. - СПб: Издательство "Питер", 2000. - 512 с.: ил. - (Серия "Мастера психологии").
3. Каверин С.Б. Мотивация труда М.: Изд-во «Институт психологии РАН», 1998. — 224 с.
4. Маркова А. К., Матис Т. А., Орлов А. Б. Формирование мотивации учения. - М.: Просвещение, 1990.-192с.
5. Моргун В.Ф. Психологические проблемы мотивации учения // Вопросы психологии. - 1976. - №6. - с. 54-67.

Допоміжна

1. Алексеева М.И. Мотивы навчання учнів: Посібник для вчителів. - К.: Рад. школа, 1974.- 120 с.
2. Матюхина М. В. Особенности мотивации учения младших школьников // Вопросы психологии. - 1985. -№ 1-е. 43- 49.
3. Матюхина М.В. Мотивация учения младших школьников. - М.: Педагогика, 1984. - 144 с.
4. Мильман В.Э. Мотивация творчества и роста. - М., 2005. - 138 с
5. Пенкрат Л.В. Мотивы выбора профессии. - Минск: Народная асвета, 1986. -56 с.
6. Савченко К.В. Мотивація навчання молодших школярів з початковим рівнем навчальних досягнень // Проблеми загальної та педагогічної психології. Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. / За ред. Максименка С.Д. – К.: ГНОЗІС, 2003, т. V, ч. 3. – С. 276-282.

Тема 4. Діагностика мотиваційної сфери (1 год.)

Зміст

1. Основні підходи до діагностики мотивації.
2. Стандартизовані методики вивчення мотиваційної сфери.
3. Напівпроективні методики вивчення мотивації.
4. Проективні тести. Переваги та недоліки.
5. Комп'ютерна діагностика мотивації.
6. Вибір діагностичних процедур в різних дослідницьких ситуаціях.

Практична частина:

1. Створення комплексу психодіагностичних методів дослідження мотивації дитини раннього віку, дошкільника, молодшого школяра, підлітка, осіб юнацького та дорослого віку.
2. Проведення дослідження мотиваційної сфери дошкільників, молодших школярів, підлітків, старшокласників та дорослих за 1-2-ма психодіагностичними методиками. Письмове оформлення змісту, ходу проведення та результатів дослідження.

Рекомендовані інформаційні джерела

Базова

1. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы. – СПб. : Питер, 2000. – 512с. : ил. – (Мастера психологии).
2. Климчук В. О. Експериментальне дослідження явища мотиваційного зараження // Соціальна психологія. – 2005. – № 3 (11). – С. 59-71.
3. Практикум по психодиагностике : психодиагностика мотивации и саморегуляции. – М. : Изд-во МГУ, 1990. – 159 с.
4. Общая психодиагностика // Под ред. А.А.Бодалева, В.В.Столина. - М.: МГУ, 1987. - 304 с.

Допоміжна

1. Гордеева Т. О. Психология мотивации достижения. – М. : Смысл : Академия, 2006. – 336 с.
2. Горностай П.П. Личность и роль: Ролевой подход в социальной психологии личности. – К. : Интерпресс ЛТД, 2007. – 312 с.
3. Магомед-Эминов М. Ш. Трансформация личности : учеб. пособие по психологии личности для психоаналит. учеб. заведений. – М. : ПАРФ, 1998. – 496 с.
4. Макклелланд Д. Мотивация человека. – СПб. : Питер, 2007. – 672 с. : ил. – (Мастера психологии).
5. Мотивация и деятельность / Х. Хекхаузен. – 2-е изд. – СПб. : Питер ; М. : Смысл, 2003. – 860 с. : ил. – (Мастера психологии).

Тема 5: Методи та прийоми розвитку мотиваційних тенденцій. (1 год.)

Зміст

1. Основні напрямки роботи психолога з розвитку мотиваційної сфери.
2. Особливості розвитку мотивації.
3. Мотивуючі чинники діяльності.
4. Спеціальні прийоми розвитку мотивації
5. Мотиваційний тренінг.
6. Техніки роботи з мотиваційними структурами.

Практична робота:

1. Опис методики (техніки, прийому) розвитку мотивації.
2. Підготовка консультативної бесіди для батьків, вихователів, вчителів з питань розвитку мотивації особистості у різному віці, надання рекомендацій.
3. Складання програм консультацій, тренінгів, диспутів, відеолекторіїв тощо для учнів, вчителів, батьків, студентів, викладачів, працівників з питань формування мотивації підлітка, юнаків і юнок та дорослої особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела

Базова

1. Богданович В. Н. Истории и метафоры в помощь ведущему тренинга. – СПб. : Речь, 2006. – 224 с.
2. Занюк С. Мотивація та саморегуляція учня - : К.: Главник, 2004. – 96 с.
3. Занюк С. Мотиваційний тренінг. Луцьк, 1998.
4. Марасанов Г. И. Социально-психологический тренинг. – 4-е изд., испр. и доп. – М. : Когито-Центр, 2001. – 251 с.

5. Методика освіти «Рівний – рівному» : навч. книга / Н. В. Зимівець, Н. О. Лещук, Т. П. Авельцева [та ін.]. – 2002. – 127 с.
6. Самоукина Н. Эффективная мотивация персонала при минимальных финансовых затратах. – М., СПб.: 2006. – 224с.
7. Сидоренко Е. Мотивационный тренинг. – СПб.: Речь, 2007. – 234с.
8. Цзен Н. В. Психотренинг : игры и упражнения / Н. В. Цзен, Ю. В. Пахомов. – Изд. 2-е, доп. – М. : Класс, 2001. – 272 с.
9. Щёкин Г.В. Как эффективно управлять людьми: психология кадрового менеджмента: Научно-практическое пособие. - К.: МАУП, 1999. - 400 с.

Допоміжна

1. Батурин Н. А. Влияние успеха и неудачи на функциональное состояние человека // Вопросы психологии. – 1984. – № 5. – С. 131-136.
2. Бибрих Р. Р., Орлов А. Б. Мотивация и целеобразование в поведении с закономерным и случайным исходом // Вопросы психологии. – 1985. – № 1. – С. 167-174.
3. Гордеева Т. О. Психология мотивации достижения. – М. : Смысл : Академия, 2006. – 336 с.
4. Горностай П.П. Личность и роль: Ролевой подход в социальной психологии личности. – К. : Интерпресс ЛТД, 2007. – 312 с.
5. Каверин С.Б. Мотивация труда. - М.: Изд-во «Институт психологии РАН», 1998. — 224 с.
6. Климчук В. О. Тренінг внутрішньої мотивації : результати апробації та структура // Практична психологія та соціальна робота. – 2006. – № 10. – С. 52-59.
7. Лемберт Т. Ключові проблеми керівника. 50 Перевічених способів вирішення проблем. – К. : Наукова думка, 2001. – 303 с.
8. Макклелланд Д. Мотивация человека. – СПб. : Питер, 2007. – 672 с. : ил. – (Мастера психологии).
9. Москвичев С. Г. Мотивация, деятельность и управление. – К. ; Сан-Франциско : Light Press, 2003. – 492 с.
10. Практикум по психодиагностике : психодиагностика мотивации и саморегуляции. – М. : Изд-во МГУ, 1990. – 159 с.
11. Собчик Л. Н. Мотивационный тест Хекхаузена. Практическое руководство. – СПб.: Речь, 2002. – 16с.
12. Уайтли Ф. Мотивация. – М., СПб, К.: Вильямс, 2003 - 160 с.,
13. Хекхаузен Х. Психология мотивации достижения. – СПб. : Речь, 2001. – 240 с.

Тема 6: Мотивація різних видів поведінки та діяльності (2 год.)

Зміст

1. Мотивація просоціальної поведінки.
2. Мотивація девіантної поведінки.
3. Мотивація навчальної діяльності.
4. Мотивація трудової діяльності.
5. Мотивація влади.
6. Мотивація керівника.
7. Типи мотивації працівника та особливості їх мотивування. Ефективна мотивація персоналу.
8. Мотивація педагогічної діяльності.
9. Особливості мотиваційної сфери психологів.
10. Мотивація спортивної діяльності.

Рекомендовані інформаційні джерела

Базова

1. Асеев В.Г. Мотивация поведения и формирование личности. — М., 1976.
2. Васильев И.А., Магомед-Эминов М.Ш. Мотивация и контроль за действием. – М.: Изд-во МГУ, 1991. – 144с.
3. Вилюнас В.К. Психологические механизмы мотивации человека. — М., 1991.
4. Занюк С.С. Психологія мотивації: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2002. - 304с
5. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. – СПб: Издательство —Питер, 2000. – 512 с.: ил. – (Серия —Мастера психологииII)

Допоміжна

1. Алексеева М.И. Мотивы навчання учнів: Посібник для вчителів. - К.: Рад. школа, 1974.-120 с.

2. Батурич Н. А. Влияние успеха и неудачи на функциональное состояние человека // Вопросы психологии. – 1984. – № 5. – С. 131-136.
3. Бибрич Р. Р., Орлов А. Б. Мотивация и целеобразование в поведении с закономерным и случайным исходом // Вопросы психологии. – 1985. – № 1. – С. 167-174.
4. Гордеева Т. О. Психология мотивации достижения. – М. : Смысл : Академия, 2006. – 336 с.
5. Гірченко О.Л., Буковська О.О. Просоціальна спрямованість та поведінка особистості // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка. – Екологічна психологія. – 2019. – Том. VII. – Вип. 47. – С. 120–129.
6. Имедадзе И.В. проблема полимотивации поведения // Вопросы психологии. – 1984. - №6. – с. 87-94.
7. Каверин С.Б. Мотивация труда М.: Изд-во «Институт психологии РАН», 1998. — 224 с.
8. Лемберт Т. Ключові проблеми керівника. 50 Перевічених способів вирішення проблем. – К. : Наукова думка, 2001. – 303 с.
9. Макклелланд Д. Мотивация человека. – СПб. : Питер, 2007. – 672 с. : ил. – (Мастера психологии).
10. Мильман В.Э. Мотивация творчества и роста. - М., 2005. - 138 с
11. Москвичев С. Г. Мотивация, деятельность и управление. – К. ; Сан-Франциско : Light Press, 2003. – 492 с.
12. Москвичев С. Проблемы мотивации в психологических исследованиях. – К.: Наукова думка, 1975. – 143 с.
13. Пенкрат Л.В. Мотивы выбора профессии. - Минск: Народная асвета, 1986. -56 с.
14. Подшивайлов Ф. М. Психологічні чинники розвитку мотиваційної сфери особистості майбутнього психолога [Текст] : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Подшивайлов Федір Михайлович ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. - Київ, 2015. - 20 с.
15. Подшивайлов Ф. М. Теоретико-методологічні засади визначення поняття мотиваційної сфери особистості / Федір Михайлович Подшивайлов // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2015. – № 10 (41). – С. 19–23.
16. Самоукина Н. Эффективная мотивация персонала при минимальных финансовых затратах. – М., СПб.: 2006. – 224с.
17. Сидоренко Е. Мотивационный тренинг. – СПб.: Речь, 2007. – 234с.
18. Уайтли Ф. Мотивация. – М., СПб, К.: Вильямс, 2003 - 160 с.,
19. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность: Т.1; Пер. с нем. /Под ред. Б. М. Величковского. – М.: Педагогика, 1986. – 408 с.
20. Щёкин Г.В. Как эффективно управлять людьми: психология кадрового менеджмента: Научно-практическое пособие. - К.: МАУП, 1999. - 400 с.

4.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдань для самостійної роботи студентів	Форми звітності
1	Опрацювання лекційного матеріалу.	Конспект лекцій з дисципліни
2	Підготовка до індивідуальних занять: - самостійне опрацювання змісту тем дисципліни (самоконтроль засвоєння змісту курсу). - самостійне опрацювання додаткової літератури до тем; - пошук додаткових джерел інформації по темі заняття в друкованому вигляді (монографії, науково-популярні видання, наукові та популярні статті) – в бібліотеках та в електронному вигляді – в мережі INTERNET та на електронних носіях (CD, DVD).	Виступ, доповнення на занятті

3	<p>Підготовка реферату</p> <p style="text-align: center;">Орієнтовні теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічний зміст понять «потреба», «мотив», «мотивація». Мотивація у структурі особистості. 2. Основні проблеми у сучасній психології мотивації. 3. Історичний екскурс у психологію мотивації. Основні теоретичні підходи. 4. Полімотивованість діяльності. Особистісні та ситуаційні детермінанти мотивації. 5. Функції мотивації. Структура мотивації. 6. Мотивація та регуляція діяльності. 7. Взаємодія цінностей та мотивації у структурі регуляції розвитку. 8. Мотиваційні чинники регуляційних процесів. Експериментальні дослідження мотиваційних процесів (ефект Зейгарник, закон Єркса-Додсона, каузальна атрибуція, когнітивний дисонанс). 9. Основні напрямки розвитку теорій мотивації у вітчизняній психології. 10. Філософсько-психологічна концепція С.Л.Рубінштейна. 11. Мотивація та емоції у теорії діяльності О.М. Леонтьєва. 12. Проблема розвитку мотивації дитини в працях Л.І.Божович. 13. Б.І. Додонов про мотивацію. 14. Динамічна теорія мотивації К.Левіна. 15. Теорія ієрархії потреб А.Маслоу. 16. Вивчення зовнішньої та внутрішньої мотивації у вітчизняній та зарубіжній психології. 17. Мотивація у рольових концепціях. 18. Мотив досягнення успіху та мотив уникнення невдачі. Концепція Х.Хекхаузена. 19. Дослідження Д.Макклелланда та Дж.Аткінсона. Вивчення мотивів досягнення. 20. Чинники розвитку мотивації досягнення. 21. Основні напрямки розвитку теорій мотивації у вітчизняній психології. 22. Емпіричні дослідження мотивації у вітчизняній науці. 23. Основні напрямки розвитку теорій мотивації у зарубіжній психології. 24. Емпіричні дослідження мотивації у роботах зарубіжних дослідників. 25. Основні класифікації мотивів (підхід М.Ш.Магомед-Емінова, В.Хеннінга, Е.Дісі, Х.Хекхаузена). 26. Мотивація просоціальної поведінки. Підхід С.Шварца. 27. Мотивація девіантної та деліквентної поведінки. 28. Мотивація у політичній психології. 29. Мотивація навчальної діяльності. 30. Мотивація трудової діяльності. 	Реферат
4	Створення комплекту психодіагностичних методів дослідження мотивації дитини раннього віку, дошкільника, молодшого школяра, підлітка, осіб юнацького та дорослого віку.	Тека із психодіагностичним інструментарієм
5.	Проведення дослідження мотиваційної сфери дошкільників, молодших школярів, підлітків, старшокласників та дорослих за 1-2-ма психодіагностичними методиками. Письмове оформлення змісту, ходу проведення та результатів дослідження.	Тека із інтерпретацією результатів дослідження
6.	Складання програми роботи психолога, підбір загальних умов, шляхів та способів ефективного розвитку мотивації дитини дошкільного віку, учнів початкових класів, підлітків, старшокласників, дорослих.	Текст програми
7	Підготовка консультативної бесіди для батьків, вихователів, вчителів з питань розвитку мотивації особистості у різному віці, надання рекомендацій.	Текст бесіди
8	Складання програм консультацій, тренінгів, диспутів, відеолекторіїв тощо для учнів, вчителів, батьків, студентів, викладачів, працівників з питань формування	Текст консультації,

	мотивації підлітка, юнаків і юнок та дорослої особистості.	тренінгу, диспути, відеолекторія
9.	Підготовка до заліку	

У допомогу студентам у їх самостійній роботі викладач проводить індивідуальні консультації з дисципліни.

V. Контроль якості знань студентів

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів відбувається у формі поточного та підсумкового видів контролю.

5.1.Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль здійснюється періодично в межах поточних навчальних тем та має навчальний характер. Поточний контроль передбачає:

- Усне опитування на індивідуальних заняттях.
- Аналіз доповідей, повідомлень, есе, реферату.
- Фронтальне опитування з основних понять теми.

5.2.Форми і методи підсумкового контролю

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

Питання до заліку

1. Компоненти психологічної структури мотиваційної сфери людини.
2. Мотиваційні змінні: потреби, мотиви, цінності, цілі, потяги, емоції, інтереси, установки, аттїтуди, прагнення.
3. Потреба як внутрішній стимул активності людини. Потреба як стан, властивість і процес.
4. Мотив як одиниця аналізу мотиваційної сфери особистості. Зв'язок мотивації і діяльності (А.Н.Леонт'єв).
5. Підходи до визначення поняття «мотивація».
6. Основні проблеми психології мотивації за Х. Хекхаузенем, Д.Аткінсон, К.Альдельфер, Д.МакКлеландом.
7. Мотивація досягнення успіху та уникнення невдач.
8. Основні напрямки в дослідженні проблем мотивації.
9. Онтогенетичні аспекти мотивації і структури мотиву.
10. Експериментальна та неекспериментальна стратегії дослідження мотивації різних видів.
11. Основні психодіагностичні методики дослідження мотивації різних видів (професійної, навчальної, самовизначення, саморозвитку, створення сім'ї тощо).
12. Експериментальні плани у дослідженні мотивації. Кореляційні та кроскультурні дослідження мотивації.
13. Порівняльний аналіз даних у дослідженні зовнішньої та внутрішньої мотивації, мотивації на успіх та уникнення невдач.
14. Прийоми та техніки мотивування.
15. Техніки аналізу бажань. Визначення домінуючої мотивації.
16. Особливості мотивації просоціальної поведінки.
17. Мотивація спілкування.
18. . Особливості мотивації девіантної поведінки.
19. Мотивація агресивної поведінки людини.
20. Мотивація егресивної поведінки.
21. Мотивація злочинної (делінквентної) поведінки.
22. Мотиви аддиктивної поведінки.
23. Мотиви суїцидальної поведінки.
24. Мотивація навчальної діяльності у школі.
25. Мотивація навчальної діяльності студентів.
26. Мотивація трудової діяльності.
27. Мотиви педагогічної діяльності.
28. Особливості мотивації наукової діяльності.
29. Особливості мотивації підприємницької діяльності і мотивації споживача.
30. Мотивація навчально-фізкультурної і спортивної діяльності.

5.2.Критерії оцінювання знань студентів
5.2.1. Розподіл балів за поточну успішність студентів

Вид контролю/ Кількість контрольних заходів за семестр	Максимальна кількість балів за один вид контролю	Загальна сума балів
I Модуль		
<i>Контроль на аудиторних заняттях:</i> - індивідуальних / 3 заняття	До 10 балів	До 30 балів
II Модуль		
<i>Контроль на аудиторних заняттях:</i> - індивідуальних / 1 заняття	До 10 балів	До 10 балів
<i>Контроль самостійної роботи:</i> - реферат - виконання інших видів робіт передбачені у підпункту 4.3 даної робочої програми	До 10 балів До 50 балів	До 10 балів До 50 балів.
РАЗОМ:		До 100 балів

Порядок переведення рейтингових показників в європейські оцінки ECTS:

Оцінка за 100-бальною шкалою університету	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS
	Диференційована оцінка	Оцінка у формі заліку	
90-100 (творчий рівень)	5 (відмінно)	Зараховано	A
80-89 (високий рівень)	4 (добре)		B
70 -79 (достатній рівень)			C
65 – 69 (задовільний рівень)	3 (задовільний)		D
60-64 (задовільний рівень)			E
35-59 (низький рівень)	2 (незадовільно з можливістю повторного складання)	Не зараховано – з можливістю повторного складання заліку	FX
0-34 (незадовільний рівень)	2 (незадовільний з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	Не зараховано – обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

VI. Навчально-методична карта дисципліни
Всього -90 год., ідивідуальні заняття– 9 год., самост. роб. - 81 год.

Тижні	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Модулі	I модуль								II модуль		
Теоритичні розділи	Теоретичні та прикладні проблеми психології мотивації								Мотивація різних видів поведінки та діяльності		
Теми лекцій(самостійне опрацювання)	Теорії мотивів та мотивації в зарубіжній та вітчизняній психологічній науці та практиці.		Онтогенетичні аспекти мотивації і структури мотиву	Методологія емпіричного дослідження мотивації різних видів	Практикум розвитку навичок мотивування особистості			Мотивація просоціальної і девіантної поведінки	Мотивація навчальної і професійної діяльності		
Індивідуальні заняття	1	2	2	1	1			2			
Дати	10.02.21	24.02.21	31.03.21	14.04.21	14.04.21			28.04.21			
Теми	Вступ у психологію мотивації	Вітчизняні та зарубіжні теорії мотивації	Вікова динаміка мотиваційної сфери	Діагностика мотиваційної сфери особистості	Методи та прийоми розвитку мотиваційних тенденцій			Мотивація різних видів поведінки та діяльності			
Самостійна робота	Підготовка до індивідуальних занять. Підготовка реферату. Створення комплексу психодіагностичних методів дослідження мотивації дитини раннього віку, дошкільника, молодшого школяра, підлітка, осіб юнацького та дорослого віку. Проведення дослідження мотиваційної сфери дошкільників, молодших школярів, підлітків, старшокласників та дорослих за 1-2-ма психодіагностичними методиками. Письмове оформлення змісту, ходу проведення та результатів дослідження. Складання програми роботи психолога, підбір загальних умов, шляхів та способів ефективного розвитку мотивації дитини дошкільного віку, учнів початкових класів, підлітків, старшокласників, дорослих. Підготовка консультативної бесіди для батьків, вихователів, вчителів з питань розвитку мотивації особистості у різному віці, надання рекомендацій. Складання програм консультацій, тренінгів, диспутів, відеолекторіїв тощо для учнів, вчителів, батьків, студентів, викладачів, працівників з питань формування мотивації підлітка, юнаків і юнок та дорослої особистості. Підготовка до заліку										
Поточний контроль	Заслуховування рефератів; усне опитування. Оцінювання виконання видів робіт передбачені у підпункту 4.3 даної робочої програми.										
Підсумковий контроль	Залік										

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Базова

1. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. – СПб., 2000. – 512 с.
2. Занюк С.С. Психологія мотивації: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2002. - 304с.
3. Занюк С. Мотиваційний тренінг. Луцьк, 1998.
4. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность. В 2 т., Т. 1/Перевод с англ./ Под ред. Б.М.Величковского. – М., 1986. – 408 с., Т. 2 – 392 с.
5. Макклелланд Д. Мотивация человека. СПб., 2007. –
6. Уайтли Ф. Мотивация. – М., СПб, К.: Вильямс, 2003 - 160 с.,

Допоміжна

7. Асеев В. Г., Рыжов А. В. Мотивационные особенности использования, поощрения и наказания в производственном коллективе // Социально-психологические особенности производственного коллектива. — М.: Наука, 1983.
8. Актуальные вопросы формирования интереса в обучении: Учебное пособие./ Под ред. Г.И.Щукиной. – М., 1984. – 176 с.
9. Ананьев Б.Г. Психология и проблемы человекознания. – Москва – Воронеж, 1996. – 384 с.
10. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование. – СПб., 2001. – 688 с.
11. Бакшаева Н.А., Вербицкий А.А. Психология мотивации студентов. – М., 2004. – 170 с.
12. Бандура А. Теория социального научения. – СПб., 2000. – 320 с.
13. Бернс Р.С., Кауфман С.Х. Кинетический рисунок семьи: введение в понимание детей через кинетические рисунки/Перевод с англ. – М., 2000. – 146 с.
14. Бурлакова Н.С., Олешкевич В.И. Проективные методы: теория, практика применения к исследованию личности ребенка. – М., 2001. – 352 с.
15. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психодиагностике. – СПб., 1999. – 528 с.
16. Вербицкий А.А., Бакшаева Н.А. Развитие мотивации студентов в контекстном обучении. Монография. – М., 2000. – 200 с.
17. Вилюнас В.К. Психологические механизмы мотивации человека. – М., 1990. – 288 с.
18. Гозман Л.Я., Кроз М.В., Латинская М.В. Самоактуализационный тест. – М., 1995. – 44 с.
19. Готтсданкер Р. Основы психологического эксперимента: Учеб. пособие./ Пер. с англ. – М., 1982. – 464 с.
20. Дилео Д. Детский рисунок: диагностика и интерпретация. – М., 2001. – 272 с.
21. Данюк В. Мотивування як чинник активізації трудової поведінки // Україна: аспекти праці. – 2008. - №4. – С.32-36.
22. Куликов Л.В. Психология личности в трудах отечественных психологов. – СПб., 2000. – 480 с.
23. Кокурина И.Г. Методика изучения трудовой мотивации. М., 1990
24. Левин К. Теория поля в социальных науках/Перевод с англ. – СПб., 2000. – 368 с.
25. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М., 1975. – 304 с.
26. Маркова А.К., Матис Т.А., Орлов А.Б. Формирование мотивации учения. – М., 1990. – 192 с.
27. Маслоу А.Г. Дальние пределы человеческой психики/ Перевод с англ. А.М.Татлыдаевой. – СПб, 1997. – 430 с.
28. Маслоу А.Г. Мотивация и личность/ Перевод с англ. А.М.Татлыдаевой. – СПб, 1999. – 478 с.
29. Маслоу А.Г. Психология бытия/Перевод с англ. – М., 1994. – 304 с.
30. Маховер К. проективный рисунок человека/Перевод с англ. – М., 2000. – 154 с.
31. Мерлин В.С. Психология индивидуальности/Под редакцией Е.А.Климова. – М., 1996. – 448 с.
32. Милграм С. Эксперимент в социальной психологии. – СПб., 2000. – 336 с.
33. Ньюкомб Н. Развитие личности ребенка. – СПб., 2002. – 640 с.
34. Оллпорт Г.В. Личность в психологии. – М. – СПб, 1998. – 345 с.
35. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования/Перевод с англ. – М., 2000. – 607 с.
36. Практикум по возрастной психологии/Под ред. Л.А.Головей, Е.Ф.Рыбалко. – Спб., 2001. – 688 с.

37. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии: Учебное пособие/В.Д.Балин, В.К.Гайда, В.К.Гербачевский и др./Под общей редакцией А.А.Крылова, С.А.Маничева. – СПб., 2000. – 560 с.
38. Проективная психология/Перевод с англ. – М., 2000. – 528 с.
39. Показники оцінки трудової мотивації / З. Кобеля, Р. Білик // Україна: аспекти праці. - 2010. - № 6. - С. 42-47.
40. Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие. – Самара, 1998. – 672 с.
41. Райгородский Д.Я. Психология личности. Т.1. Хрестоматия. – Самара, 1999. – 448 с.
42. Райгородский Д.Я. Психология личности. Т.2. Хрестоматия. – Самара, 1999. – 544 с.
43. Райх В. Анализ личности. – М., 1999. – 333 с.
44. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии: В 2 т., Т.2. – М., 1989. – 328 с.
45. Современная психология: Справочное руководство/Ответственный редактор В.Н.Дружинин. – М., 1999. – 688 с.
46. Савченко К.В. Мотивація навчання молодших школярів з початковим рівнем навчальних досягнень // Проблеми загальної та педагогічної психології. Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. / За ред. Максименка С.Д. – К.: ГНОЗІС, 2003, т. V, ч. 3. – С. 276-282.
47. Торндайк Э., Уотсон Дж. Бихевиоризм. – М., 1998. – 702 с.
48. Тіماشкова О. А. Мотивація праці та її роль у підвищенні ефективності діяльності підприємств // Вчені записки Інституту економіки та права „КРОК”. – 2008. – Т2. – № 18 С. 216 - 221.
49. Узнадзе Д.Н. Теория установки/Под редакцией Ш.А.Надирашвили и В.К.Цава. – М.-Воронеж, 1997. – 448 с.
50. Фернхем А., Хейвен П. Личность и социальное поведение. – СПб., 2001. – 368 с.
51. Фестингер Л. Теория когнитивного диссонанса/Перевод с англ. – СПб., 1999. – 318 с.
52. Фресс П., Пиаже Ж.. Экспериментальная психология. – М., 1975. – 285 с.
53. Фромм Э. Анатомия человеческой деструктивности/Перевод с англ. – Мн., 1999. – 624 с.
54. Хекхаузен Х. Психология мотивации достижения/ Перевод с англ., СПб., 2001. – 240 с.
55. Холл К.С., Линдсей Г. Теории личности. – М., 1997. – 720 с.
56. Хорни К. Собрание сочинений. В 3 т., Т. 1. Психология женщины; Невротическая личность нашего времени/Перевод с англ., М., 1997. – 496 с.
57. Хорни К. Собрание сочинений. В 3 т., Т. 3. Наши внутренние конфликты; Невроз и развитие личности/Перевод с англ., М., 1997. – 696 с.
58. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности (Основные положения, исследования и применение). – СПб, 1997. – 608 с.
59. Шевандрин Н.И. Психодиагностика, коррекция и развитие личности. – М., 1998. – 512 с.
60. Шаховой В.А. Мотивация трудовой деятельности: Учебное пособие. – М.: Вершина, 2003.

Інформаційні ресурси

61. Комариця Л.Л., Кобеля З.І. Мотивація праці на підприємствах України. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/21_DNIS_2009/Economics/49432.doc.htm
62. Перевозчикова Н. О., Котова Ю. І. Особливості мотивації персоналу на сучасних підприємствах. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1961>
63. Сабан М. В. Мотивація працівників та її значення для ефективної діяльності підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/13_NMN_2011/Economics/10_86212.doc.htm